

JEAN MICHEL BASQUIAT***Untitled***

Η απουσία τίτλου σε ένα έργο επιτρέπει στην εικόνα ή στο αντικείμενο να υπάρξει αυτόνομα, χωρίς να χρειάζεται λεκτική εξήγηση ή πλαίσιο. Αυτή η προσέγγιση μας καλεί να δούμε το έργο του Jean-Michel Basquiat με καθαρό βλέμμα. Ένα έργο του από το 1983, φτιαγμένο με λαδοπαστέλ, δεν περιλαμβάνει καμία εικόνα — μόνο την υπογραφή του καλλιτέχνη, τη χρονολογία και τη λέξη: *UNTITLED*. Μια πράξη υπαρξιακής δήλωσης, που θυμίζει τον Duchamp: ο τίτλος είναι εμπόρευμα, και η ταυτότητα μετατρέπεται σε σύμβολο. Δεν χρειάζεται τίτλος.

Η έκθεση *Untitled*, η πρώτη παρουσίαση έργων του Jean-Michel Basquiat στην Ελλάδα, συγκεντρώνει σχέδια σε χαρτί που αποτυπώνουν τα βασικά θέματα και σύμβολα του καλλιτέχνη. Παρουσιάζονται έργα από τα πρώτα του χρόνια, όταν βρισκόταν στο μεταίχμιο ανάμεσα στην αφάνεια και τη διεθνή αναγνώριση. Μέσα από αυτά, βλέπουμε έναν καλλιτέχνη που κινείται ανάμεσα στο παιχνίδι και την κριτική, ανάμεσα σε διαφορετικούς κόσμους και ιδέες. Με σχέδια που δημιούργησε από την ηλικία των 18 ετών, η έκθεση αποτυπώνει τη φάση στην οποία η σχέση του Basquiat με τη γλώσσα αλλάζει: γίνεται πιο τολμηρή, πιο έντονη, πιο άμεση. Είναι η εποχή που απομακρύνεται από την ταγκιά SAMO και αρχίζει να διαμορφώνει το προσωπικό του ιδίωμα.

Στα έργα του 1980 και 1981 —τα περισσότερα από αυτά που παρουσιάζονται εδώ— εμφανίζεται για πρώτη φορά η προσωπική μυθολογία του Basquiat: κρανία, στέμματα, μαχητές, όπλα. Τα σχέδιά του απλώνονται με γραφίτη και λαδοπαστέλ σε όποιο χαρτί είχε πρόχειρο. Το χαρτί του δίνει ελευθερία: οι ιδέες του ρέουν αυθόρμητα, χωρίς περιορισμούς. Κι όμως, τα θέματα που τον απασχολούν είναι βαθιά: η ηρωοποίηση και η εξουσία, η βία και ο θάνατος. Με χειρονομίες εκφραστικές και με μια γλώσσα κατακερματισμένη, σχεδόν ενστικτώδη, ο Basquiat μάς φέρνει αντιμέτωπους με το πόσο εύθραυστη είναι η έννοια του ήρωα και πόσο κοντά βρίσκεται πάντα η αποδόμηση της δόξας. Όπου υπάρχει ανύψωση, υπάρχει και πτώση· όπου υπάρχει εξύψωση, υπάρχει και έλεγχος.

Στο πορτρέτο του Joe Louis από το 1982, ο Basquiat απεικονίζει τον θρυλικό πυγμάχο — έναν από τους πρώτους Αφροαμερικανούς που αναγνωρίστηκαν ως εθνικοί ήρωες, μετά τη νίκη του επί του Γερμανού Max Schmeling το 1938. Κάτω από το πρόσωπό του, διακρίνεται η λέξη SKEPTISM, μια σκόπιμα λανθασμένη γραφή της λέξης skepticism. Μέσα από αυτόν τον νεολογισμό, ο Basquiat θέτει υπό αμφισβήτηση τους όρους με τους οποίους ο Louis δοξάστηκε: έναν Αφροαμερικανό ήρωα φτιαγμένο σύμφωνα με τις προσδοκίες ενός λευκού κοινού. Το έργο, που δημιουργήθηκε την ίδια χρονιά με την πρώτη του ατομική έκθεση στη Νέα Υόρκη και τη συμμετοχή του στη Documenta 7, είναι ταυτόχρονα ιστορικό και προσωπικό — ένα παράδειγμα της μοναδικής του ικανότητας να ενσωματώνει σύμβολα του κόσμου γύρω του στη δική του, προσωπική εικαστική γλώσσα.

Είτε απεικονίζει πυγμάχους είτε παιδικούς ήρωες, βασιλιάδες ή παιδιά, οι φιγούρες του Basquiat κουβαλούν πάντοτε τις αντιφάσεις της κοινωνίας. Η ηρωοποίηση έχει πάντα όρια. Η ορατότητα συνοδεύεται από απαιτήσεις και εκμετάλλευση. Κι όμως, η *Untitled* είναι μια δήλωση αντίστασης: μια έκρηξη ανεξάντλητης, ελεύθερης έκφρασης.

Τη μελέτη και τον σχεδιασμό του εκθεσιακού χώρου υπογράφει το αρχιτεκτονικό γραφείο Koīs Associated Architects, δημιουργώντας ένα περιβάλλον που ενισχύει τη δυναμική του έργου του Basquiat και αναδεικνύει τον διαλογικό χαρακτήρα της έκθεσης με τον αστικό και βιομηχανικό ιστό του Πειραιά.

THE INTERMISSION

Πολυδεύκους 37Α
18545 Πειραιάς Ελλάδα

+30 210 4131504

info@theintermission.art
www.theintermission.art
@theintermissionart

**G A L E R I E
ENRICO NAVARRA**

75 rue du Faubourg Saint-Honoré
75008 Paris

+33 1 45 61 91 91

presse@enriconavarra.com
www.enriconavarra.com
@galerieenriconavarra

Τετάρτη - Σάββατο 12:00 - 20:00
